

Justitiedepartementet

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Yttrande över remiss: Förslag till direktiv om forskning, studier, elevutbyte, avlönad och oavlönad yrkesutbildning, volontärarbete och au pair-arbete

Saco har beretts tillfälle att yttra sig över EU-kommissionens förslag till direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för bland annat forskning och studier. De sammanslagna direktiven syftar bland annat till att göra det mer attraktivt för akademiker att studera och forska i något EU-medlemsland, att röra sig mellan olika medlemsstater och att stanna kvar i EU för att arbeta. Saco gläds åt denna ambition. Den gör det lättare för akademiker att stanna i EU efter avslutade studier och forskning, vilket underlättar kompetensförstärkningen i Europa.

Saco vill dock poängtera vikten av att stödja invandrade akademiker i att etablera sig i sitt nya land, både på arbetsmarknaden och i samhället. Det är viktigt att tredjelandsmedborgare som vill etablera sig i Europa efter studier eller forskning har goda möjligheter att finna eller skapa arbete i rätt bransch, på rätt kompetensnivå. Annars riskerar både dessa högkvalificerade akademiker och Europa att viktig kompetens inte kommer till användning. Att matchningen på arbetsmarknaden och information om samhällets organisering fungerar väl är därför särskilt angeläget.

Saco välkomnar förslaget och har valt att kommentera de delar som berör forskare och studenter. Utbyte av kunskaper är grunden för framgångsrik forskning och en harmonisering inom EU angående forskares och studenter villkor är därför välkommen. Forskning har också viktiga externa effekter och är på så vis till gagn för samhället i stort. Saco ser positivt på att handläggning av inreseärenden för forskare och studenter från tredje land ska ske inom en stipulerad tidsperiod i samtliga medlemsländer, eftersom det ger en ökad förutsägbarhet för de akademiker som söker sig till Europa.

Saco anser att det är värdefullt att, som förslaget lyfter, doktorander ska betraktas som forskare. Doktorander utför idag en stor del av forskningen vid våra lärosäten och kommer att vara framtidens forskare. Att doktorander jämställs med forskare i direktivet är därför en viktig signal som också ger de nödvändiga praktiska förutsättningarna för doktorandernas forskning.

Tiina Kangasniemi
Samällspolitiska
avdelningen
08-613 48 06
tiina.kangasniemi@saco.se

Sveriges akademikers
centralorganisation
Box 2206
103 15 Stockholm
Besök: Lilla Nygatan 14
Tel växel: 08-613 48 00
Fax: 08-24 77 01
E-post: kansli@saco.se
www.saco.se

Saco ser positivt på förslagen till de förbättrade möjligheterna för forskare att ta med sig sin familj. Det är ett viktigt steg framåt för både kvinnor och män som forskar, eftersom familjeförhållanden spelar stor roll för möjligheterna att flytta mellan olika länder. Det är glädjande att familjemedlemmars etablering på arbetsmarknaden lyfts fram i förslaget, eftersom detta är en viktig del i ett jämställt samhälle.

Att utöka tiden som studenter och forskare från tredje land får stanna i EU efter avslutade studier eller forskningsprojekt är bra både för inresande forskare och studenter och för Europa. Det ger invandrade akademiker en möjlighet att knyta närmare band till arbetsmarknaden i det nya landet, vilket kan vara en förutsättning för att få jobb som motsvarar deras kompetens. Det gör det också möjligt för studenter som väljer att arbeta vid sidan av studierna att säkra en viss ekonomisk trygghet efter studietiden.

Remissvar från Naturvetarna och Civilekonomerna bifogas. Sveriges Universitetslärarförbund har inkommit med separat remissvar.

Lena Granqvist

Emelie Lilliefeldt